

بازی‌های آموزشی افروز

ما در مدرسه‌ی افروز اعتقاد داریم که فرهنگ، مشارکت اجتماعی، مسئولیت‌های فردی و مدنی پیوندی گسست‌ناپذیر با آموزش دارند. به باور ما کلاس درس فقط فضایی برای کسب دانش نیست؛ این هدف با پرورش مهارت‌های اجتماعی و کسب دانش هم تنیده و تفکیک‌ناپذیرند. موضوع کلاس درس هرچه باشد -ریاضی یا علوم اجتماعی- امکانی است برای تمرین مهارت‌های اجتماعی با دانش‌آموزان و به عقیده‌ی ما ارتقای این مهارت‌ها اگر مهم‌تر از افزایش علم و دانش کودکان و نوجوانان نباشد، از آن کم‌اهمیت‌تر نیست. به همین منظور قصد داریم با برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌هایی در مدرسه‌ی افروز، بازی‌ها و فعالیت‌هایی عملی برای کودکان و نوجوانان معرفی کنیم، درباره‌ی مهارت‌ها و روش‌های تسهیلگری این مفاهیم در کلاس درس به بحث و گفت‌وگو پردازیم، و راهکاری عملی برای پیاده‌سازی این مفاهیم در کلاس درس را با هم تجربه کنیم.

مدرسه‌ی افروز دو اصل «آموزش مشارکتی» و «کاربردی بودن مطالب» را سرلوحه‌ی فعالیت‌های خود قرار داده و دوره‌های آموزشی را به گونه‌ای تدوین کرده است که همگام با معرفی هر مفهوم نظری، نحوه‌ی انتقال آن به دانش‌آموزان هم به بحث و گفت‌وگو گذاشته می‌شود. امیدواریم با تمرکز بر مهارت تسهیلگری، و هم‌فکری و گفت‌وگو درباره‌ی آن بتوانیم راهکارها و شیوه‌هایی جدید و کاربردی و خلاق پیدا کنیم تا از این طریق تمرین مهارت‌های اجتماعی و بالا بردن میزان مشارکت دانش‌آموزان در کلاس درس محقق شود. ما در مدرسه‌ی افروز بر این باوریم که می‌توان با چشم‌انداز «جامعه‌ی فردا را با هم بسازیم» از فرصت‌های موجود در کلاس درس بهره‌جست و برای تبدیل دانش‌آموزان به شهروندانی آگاه و مؤثر کوشید.

(در صورت استفاده از منابع افروز، لطفاً ذکر منبع را فراموش نکنید. متشکریم)

نام فعالیت: عصبانیت تا کجا!

رده سنی: ۱۱ سال و بیشتر

وسایل مورد نیاز: چند شاخه گل و شمع

هدف فعالیت: شناخت درجه‌های مختلف احساسات مربوط به عصبانیت و این‌که چگونه خشم بر زندگی افراد تأثیر می‌گذارد.

پیشگفتار:

در این فعالیت دانش‌آموزان تلاش می‌کنند که با استفاده از قدرت تخیل و تجربه‌های شخصی خود داستان‌های کوتاه بنویسند. آن‌ها از طریق این طرح‌های داستانی با درجه‌های مختلف خشم و عصبانیت آشنا می‌شوند و با مرور واژه‌هایی که بیانگر احساس خشم و عصبانیت است، دامنه‌ی لغات خود را برای بروز احساسات‌شان گسترش می‌دهند. هدف نهایی این است که مهارت شناخت و مدیریت احساسات در شرکت‌کنندگان تقویت شود تا میزان تعارض و درگیری در میان آن‌ها کاهش یابد و از احتمال بروز جرم کاسته شود.

این فعالیت احساسات و عواطف شرکت‌کنندگان را به شدت درگیر می‌کند. بعضی از دانش‌آموزان ممکن است تجربه‌های شخصی داشته باشند و از نظر احساسی تحت تأثیر فعالیت قرار بگیرند. با این حال فراهم کردن فضایی امن برای شرکت‌کنندگان به نحوی که بتوانند احساسات خود را با هم به اشتراک بگذارند، به آن‌ها کمک می‌کند تا احساسات‌شان به هنگام عصبانیت را بهتر بشناسند، راه صحیح بروز آن احساس را بیابند و بتوانند رفتار خود را مدیریت کنند.

توصیه می‌شود برای این فعالیت صحنه‌سازی کنید. موسیقی ملایمی پخش کنید. جلوی کلاس روی زمین شاخه‌های گل و شمعی بگذارید که نشان دهنده‌ی مرگ قربانی خشونت باشد. می‌توانید یادداشتی بنویسید که در اینجا یک قربانی خشونت به خاک سپرده شده است.

چند دقیقه به دانش‌آموزان فرصت دهید تا در فضای کلاس آزاد باشند، خوب نگاه کنند و فکر کنند.

۱- از دانش‌آموزان بپرسید در گروه‌های دو نفره فکر کنند که این‌جا چه اتفاقی افتاده است. از آن‌ها بخواهید قصه‌ی خود را بنویسند. می‌توانید از چند گروه بخواهید که قصه‌ی خود را با بقیه کلاس به اشتراک بگذارند.

۲- از دانش‌آموزان بخواهید که در قصه‌هایشان خود را جای مجرم بگذارند و سعی کنند احساسات‌شان را که توصیف‌کننده‌ی درجه‌های مختلف خشم، عصبانیت و ناراحتی بوده، در یک کلمه بیان کنند. مثلاً: عصبانیت، خشم، دلخوری، به ستوه آمدن، رنجانده شدن، آزرده شدن، مزاحم شدن، آتشی شدن، تعصب، غضب، غیض، درنده‌خویی، اضطراب، هیجان‌زده شدن، ناراحت کردن، ناراحت بودن، خطاکار بودن، از کوره در رفتن، بی‌حرمت کردن، بی‌عدالتی، بی‌انصافی، ناخشنودی، نارضایتی، بد اخلاقی، دیوانگی (تا آنجا که می‌توانید فهرست احساسات را کامل کنید و فهرست کامل‌تری در اختیار آن‌ها بگذارید).

۳- احساسات را در یک طیف از ضعیف به شدید طبقه‌بندی کنید. به هر کدام از حالت‌ها از ۱ تا ۱۰ نمره بدهید. عصبانی‌ترین حالت‌ها عدد ۱۰ و ضعیف‌ترین احساس عدد ۱. این فرآیند فرصتی است تا در مورد تک‌تک احساسات نوشته شده صحبت شود.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰

عصبانیت، خشم، دلخوری، به ستوه آمدن، رنجانده شدن، آزرده شدن، مزاحم شدن، آتشی شدن، تعصب، غضب، غیض، درنده‌خویی، اضطراب، هیجان‌زده شدن، ناراحت کردن، ناراحت بودن، خطاکار بودن، از کوره در رفتن، بی‌حرمت کردن، بی‌عدالتی، بی‌انصافی، ناخشنودی، نارضایتی، بد اخلاقی، دیوانگی

۴- پرسش‌های زیر را از دانش‌آموزان بپرسید.

چرا برای ابراز یک احساس لغت‌های مختلفی داریم؟

عصبانیت و خشم چرا به وجود می‌آیند؟

چه طور بعضی از افراد خشم خود را کنترل می‌کنند و بعضی‌ها نمی‌توانند؟

در قصه‌ای که در اول کلاس با دیدن صحنه ساختید، کدام یک از درجات عصبانیت در فهرست لغات باعث شد مجرم چنین جرمی را مرتکب شود؟

۵- به فهرست لغات خود نگاه کنید. در کجای فهرست مجرم فقط عصبانی است و به کجای فهرست که می‌رسد جرم را مرتکب می‌شود؟

۶- چه طور می‌توانیم از بروز چنین اتفاقی برای خودمان جلوگیری کنیم؟ چگونه می‌توانیم افراد بیشتری را نسبت به این مسائل آگاه کنیم؟

۷- اگر همچنان فرصت دارید، از دانش‌آموزان بخواهید داوطلب شوند و چند طرح داستانی را که در اولین مرحله‌ی بازی نوشته بودند، به دو صورت اجرا کنند. حالت اول حالتی است که به حادثه‌ای خشونت‌بار منجر شود و در حالت دوم، از بروز حادثه جلوگیری می‌شود. از آن‌ها بخواهید فکر کنند در کدام قسمت‌های داستان امکان تغییر وجود داشت تا حادثه اتفاق نیفتد؟

۱- احساس

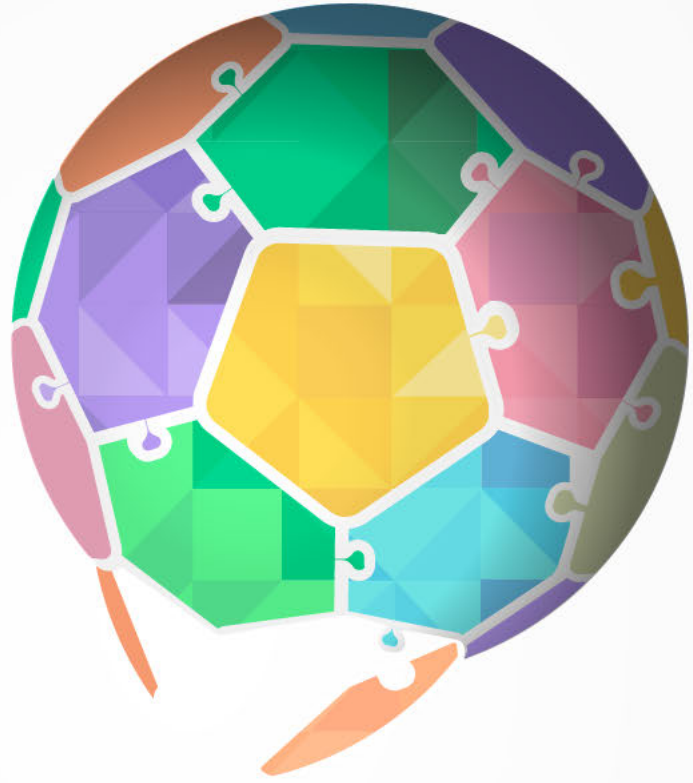
- آیا این فعالیت را دوست داشتید؟ چرا؟
- آیا لغت‌های مختلف توصیف‌کننده‌ی عصبانیت حس‌های متفاوتی به شما می‌دهد؟
- از دیدن صحنه‌ی اول کلاس چه حسی داشتید؟ الان چه حسی دارید؟

۲- تعمق

- چه تغییراتی در فعالیت آن را جذاب‌تر می‌کند و باعث می‌شود بیشتر در آن مشارکت داشته باشید؟
- تجربه‌های شخصی‌تان به هنگام نوشتن داستان چه نقشی داشت؟
- آیا درک بهتری از خشم و عصبانیت پیدا کردید؟

۳- عمل

- این فعالیت چگونه به شما در روبه‌رو شدن با شرایط عصبانی‌کننده کمک خواهد کرد؟
- این فعالیت چه تأثیری بر رفتار شما در محیط خانواده، مدرسه و جامعه می‌گذارد؟

سؤال؟؟

با مدرسه افروز تماس بگیرید

info@afroozschool.org